

VKHS-MALLI

Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli Jyväskylän kaupungin peruskouluissa

JYVÄSKYLÄ

Väkivalta on vallan tai fyysisen voiman tahallista käyttöä tai sillä uhkaamista. Väkivalta voi olla henkistä, fyysistä, sosiaalista, seksuaalista tai digitaalista.

Kiusaaminen on toistuvaa, tahallista toisen ihmisen henkistä, fyysistä tai sosiaalista vahingoittamista kasvotusten tai digitaalisessa ympäristössä. Kiusatuksi joutuneen on usein vaikea puolustautua.

Häirintä on käyttäytymistä, jolla sanoin tai teoin loukataan, uhataan, nöyryytetään tai halvennetaan toista.

Syrjintä tarkoittaa, että jotakuta kohdellaan huonommin kuin muita jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden, kuten ihonvärin, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, uskonnon, terveydentilan tai vammaisuuden vuoksi.

Kiusaaminen, häirintä ja syrjintä ovat väkivallan muotoja.

Kiusaaminen on väkivaltaa, mutta kaikki väkivalta ei ole kiusaamista.

1

Ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen

- Koulussa toimii vastuuhenkilö tai tiimi, joka vastaa väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastaisesta toiminnasta.
- Tunne-, turva- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan osana hyvinvoinnin vuosikelloa ja koulun toimintaa.
- Koulun aikuiset tukevat ryhmäytymistä ja yksinäisyyden ehkäisyä.
- Koulun aikuiset ja oppilaat edistävät myönteistä vuorovaikutusta ja positiivisen palautteen antamista.
- Oppilaat ja huoltajat ovat mukana luomassa hyvinvoivaa ja turvallista koulua.

Väkivaltaa ei hyväksytä missään muodossa. Koko kouluyhteisö puuttuu kaikkeen epäasialliseen käytökseen.

2

Puuttuminen

- Koulun aikuiset puuttuvat aina näkemäänsä tai tietoon tulleeseen koulussa tapahtuvaan väkivaltaan, kiusaamiseen, häirintään ja syrjintään.
- Tilanne selvitetään osallisten kanssa. Selvittelyssä sovitaan ja kirjataan, miten jatkossa toimitaan.
- Huoltajia tiedotetaan tapahtuneesta saman päivän aikana.
- Jos epäillään, että kyseessä on rikos, koulun aikuiset ovat yhteydessä poliisiin ja muihin viranomaisiin.
- Koulun aikuiset toimivat yhteistyössä huoltajien kanssa.

Kerro kaikesta kohtaamastasi väkivallasta, kiusaamisesta, häirinnästä tai syrjinnästä koulun aikuisille.

3

Seurantavaihe ja jälkituki

- Koulun aikuiset seuraavat tilannetta säännöllisesti riittävän kauan.
- Koulun aikuiset arvioivat kaikkien osapuolten ja ryhmän tuen tarpeen tilannekohtaisesti ja sopivat tarvittavista tukitoimista.
- Oppilaalle järjestetään tarvittaessa kasvatuskeskustelu tai määrätään esimerkiksi jälki-istunto. Seuraamuksia määrätessä huomioidaan oppilaan ikä ja teon olosuhteet.

Oppilas saa tarvittaessa tukea koulun ulkopuolisista tukipalveluista, kuten Ankkuritoiminta tai MLL:n Selviytyjät-vertaisryhmä.

Tehdään yhdessä
koulusta paikka, jossa
jokainen on
hyväksytty ja
arvostettu omana
itsenään!

Jokainen
on
arvokas

